

SPLETNA REVIJA O GLASBI

- [ODZVEN](#)
- [V ŽARIŠČU](#) ✕
- [POGOVOR](#)
- [MNENJA](#)
- [OBZORJA](#)
- [RECENZIJE](#) ✕
- [KOLOFON](#)
- [UVODNIK](#)

Nahajate se na: [Odzven](#) > [recenzije](#) > [koncerti](#) > Ko se Ljubljana pretvori v jazzovsko mesto

Ko se Ljubljana pretvori v jazzovsko mesto

Andrej Hočvar, Mario Batelič

Like 0

17. julij 2013

[Premierni nastop kvarteta Sax and Drums je opravičil pričakovanja, nosilec festivala, pihalec Peter Brötzmann pa se je izkazal za smelo programsko potezo.](#) (Foto: Nada Žgank/ Ljubljana Jazz Festival).

Uvodni del festivala

Otvoritveni večer [54. jazzovskega festivala](#) je s sopostavitvijo likovne in zvočne umetnosti poskrbel za vznemirljivo sinestetično izkušnjo, ki je na doživet način izzivala ustaljene načine mišljenja jazza in improvizacije nasploh. Neumorni pihalec [Peter Brötzmann](#), osrednji gost letošnjega festivala, je v MGLC-ju pripravil pregledno likovno razstavo s poudarkom na novejših delih, ki jo je ob otvoritvi z improvizacijo pospremil vibrafonist [Jason Adasiewicz](#). Brötzmannova likovna dela vključujejo plakate, velika platna, grafike in akvarele, ki jih povezuje modernistična estetika, vrhunec pa dosežejo v grobih in kontrastnih, vendar močno ekspresivnih grafikah. Brötzmannova videnja (v glavnem slovenske) pokrajine, zajeta v akvarelih, ki z zgolj nekaj širokimi potezami naravo prevajajo v subjektivna čustvena stanja, preveva vitalnost, ki se zaradi lastne silovitosti postopoma preveša v svoje temno nasprotje.

To čustveno silovitost je v svojem solističnem nastopu povzel Adasiewicz. Odigral je dve daljši improvizaciji, v katerih je dober izkustitelj močesti svojega instrumenta. [V izredno dinamičnem nastopu je Adasiewicz](#)

Z nadaljevanjem ogleda te strani, se strinjate z uporabo piškotkov na tej strani. [Razumem in želim nadaljevati](#). Za več informacij o piškotkih kliknite [tukaj](#).

odpovedi pianistke Hiromi). Turški kvartet **İlhan Erşahin's Istanbul Sessions** je ponudil raznoliko zasnovane skladbe, med katerimi so nas bolj pritegnile tiste, ki so temeljile na turški tradicionalni godbi. Žal jih ni bilo veliko, v komadih, ki so koketirali s fusionom in nu jazzom, pa je bil bend preveč generičen, z izjemo nekaj sklepnih komadov, v katerih je ustvaril posrečeno mešanico jazza in tehno ritmov. Bolj kot vodja zasedbe, saksofonist **İlhan Erşahin**, je mestoma zelo mično glasbo kvarteta poganjal neutrudni dvojec za bobni (**Turgut Alp Bekoğlu**) oziroma tolkali (**Izzet Kizil**).

Zaključni dan

Letošnje dogajanje dolge jazzovske sobote se je začelo dopoldne z nastopom **European Saxophone Ensemble** na Mesarskem mostu, zasedbe, ki vključno z vodjem **Guillaumom Ortjem** in posebnim gostom **Boštjanom Simonom** šteje kar štirinajst članov. Skupina je svoj ulični nastop začela nekoliko lenobno, z viskoznimi zvočnimi stekanjami, nato je nadaljevala čedalje bolj razigrano, z mnogimi valovanji in igrami vprašan in odgovorom med posameznimi solisti ali večjimi sekcijami. Glasbeniki so predstavili nekaj (sodobnih) kompozicij, tudi članov samega ansambla, denimo avstrijske saksofonistke **Viole Falb**. Njihov nastop se je gibal med neizrazitimi idiomatičnimi fraziranji, improvizirano zvočnostjo in avantgardnimi tehnikami, med drugim s poudarkom na performativnosti, ki pa bi bila verjetno bolj učinkovita ob večji pretočnosti publike in naključnih mimoidočih, vsekakor pa bi s tem delovala manj zadržano in ne zgolj kot okrasna koreografija, vendar bi to od izvajalcev terjalo več drznosti. Posebni gost in solist Boštjan Simon je svojo vlogo odigral s karakterjem in suverenostjo.

Drugi del dneva sta v Klubu Cankarjevega Doma otvorila **Tomaž Grom** in **Eduardo Raon** (videli smo ga že na Cankarjevih torkih). Glasbenika sta v navdihnenih medsebojnih igrah mapirala prostrani teren z mnogimi možnimi točkami vstopa in izstopa, ki sta jih dodajala potrpežljivo in premišljeno. S tem sta v svoje sanjske zvočne krajine vrisovala zvočna rojišča, ki so se domiselno in z navidezno lahkotnostjo selila z enega konca na drugega. Tako nastalih zvočnih gmotam sta Grom in Raon s spretnimi kontrastiranj in prefinjenimi zvočnimi antitezami nenehno spreminjala perspektivo, ne da bi ogrozila zvočno jedro. To je v glavnem – in, kar ni presenečalo, predvsem po zaslugi Raonovih mnogih arpeggirov – utripalo v pretežno liričnih, celo impresionističnih odtenkih, ki jih je Raon tudi z uporabo elektronike sproti še dodatno obdeloval ali zgoščeval. Glede na improvizirano naravo nastopa sta bila Grom in Raon presenetljivo skladna, pri čemer sta ta učinek še krepila z mnogimi zvočnimi palimpsesti. Z najrazličnejšimi tehnikami od komaj slišnih šelestov do globokega frfotanja, od perkusivnih tapkanj do raztopljenih utripajočih melodij sta Grom in Raon namreč plastila zvočne nanose, ki so tako ustvarjali navdihnjeno zvočno dialektiko, četudi zamejeno z osnovnim liričnim izrazom.

Portugalska trobentarka **Susana Santos Silva**, ki je lani med drugim nastopila z zasedbo Lama, in kontrabasist **Torbjörn Zetterberg**, ki je z odlično zasedbo **Kullhammar/Mathisen/Zetterberg/Aalberg** nastopil že v petek, sta predstavila niz ločenih skladb, ki so ob ohranjanju razpoznavne zvočne podobe očitno prehajale med kompozicijo in improvizacijo. Prva je posameznim izvedbam dajala osnovno zvočno korito, druga ga je napolnjevala z nepredvidljivimi, a vedno pretočnimi zvočnimi tokovi. Njun nastop je imel zato bolj kompleksen, a hkrati tudi bolj razgiban značaj, saj sta Santos Silva in Zetterberg predano raziskovala možnosti za morebitne prekoračitve mej glede na dane izhodiščne okvire. Te so ponekod določala kotrljanja in bogate aluzije basovskih pastišev, drugod minimalistični drom, ki sta se ga oba glasbenika znotraj dane skladbe dosledno držala. Takšna osredotočenost jima je omogočila bližnje raziskovanje drobnih odmkov, denimo spontanah alikvotnih razraščanj ali barvnih mešanj. Temu je Susana Santos Silva z mnogimi mikrotonalnimi odmiki od jedra, modulacijami in občasnimi drobci elegantnega fraziranja še dodatno kodrala robove. Sicer bogato dinamiko pa bi lahko predvsem v minimalističnih, na videz hote enoličnih, vendar v resnici toliko bolj sugestivnih pasažah razširila bodisi z drzejšimi odmiki od implicitnih tonskih sidrišč ali z bolj odločnim vztrajanjem pri koncentričnem ponavljanju enakega. Kadar so bila ta sidrišča že povsem očitna, sta Santos Silva in Zetterberg okoli njih ovijala sugestivno melodiko, bogato z zvočnimi razgradnjami. Slišati je bilo, da se v takšnih pasažah najbolje znajdeti, četudi jima je prav v njih pretila nevarnost, da se neodločeno zatakneti v manj izrazitih vmesnih prostorih.

Za eno izmed intenzivnejših koncertnih doživetij je v soboto popoldne poskrbela portugalska zasedba **Rodrigo Amado Motion Trio** z **Luisom Lopesom** na električni kitari. Kvartet je ponudil izkušnjo izjemno zgoščene zvočnosti, ki je temeljila predvsem na free-jazzovskem pristopu. Trio Rodriga Amada in Luis Lopes sta v razdivjanih izvedbah ustvarjala zvočno gmoto s tršim jedrom, ki je svojo free-jazzovsko osnovo na vrhuncih